

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE—DOCTRINA—JURISPRUDENȚA—ECONOMIE POLITICĂ

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ SUB CONDUCEREA D-LEI

C. G. DISSESCU

V. ATHANASOVICI, PAUL NEGULESCU, DEM. NEGULESCU, ALEX. GERBAN, G. MEITANI,

N. POLIZU-MICȘUNEȘTI, C. HAGI-THEODORAKY

SILIU RĂDULESCU
SECRETAR DE REDACȚIE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
3, STRADELA SF. SPIRIDON, 3

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR

C. Hamangiu.—*Consiliul Legislativ.*

Jurisprudența Română.—*Inalta Curte de Casație, Secția II.*—Promulgarea legilor.—Punere în vigoare.—Retroactivitate.—Legi de procedură.—Contestațiune la executare.—Concesiuni Perolifere.—Hotărâri de consolidare. (William Funel cu Soc. Internațională Română).

Curtea de Apel din București, Secția I.—Tutelă legală.—Mamă supraviețuitoare.—Recăsătorie.—Dacă atrage pierderea dreptului de tutelă legală.—Consiliu de Familie.—Divergență între majoritate și minoritate.—Inscripțiune ipotecară în averea tutorului.—Dacă poate fi înlocuită prin o garanție în numărar sau în efecte de o terță persoană (Maria Krupenski cu consiliul de familie al minorei Pulcheria Doicu.)

Judecătoria Ocol. București.—*Rural.*—Inchiriere.—Prelungirea contractelor în virtutea legii.—Fixarea chiriei de justiție.

CONSILIUL LEGISLATIV PERMANENT

Acesta este titlul unui important studiu, — o adevărată monografie a cestiunii, — datorit d-lui Virgil M. Gabrielescu, judecător de ședință la Tribunalul Teleorman, un distins magistrat și un cunoscut scriitor juridic. Acest studiu a apărut de sub tipar zilele acestea în „Biblioteca juridică”, admirabila publicațiune ce apare la Craiova în broșuri periodice, sub conducerea d-lui Dem. D. Stoenescu, decanul Baroului de Dolj.

Studiul „Consiliul legislativ permanent” al d-lui Virgil M. Gabrielescu, este precedat de o prefață scrisă de d. C. Hamangiu, consilier la Inalta Curte de Casație și Justiție și directorul „Pandectelor române”. Reproducem mai jos această „prefață”, ea alcătuind o sinteză a acestei palpitante cestiuni, care se discută astăzi cu multă pasiune în cercurile politico-parlamentare, fiind vorba de înființarea și la noi a unei asemenea importante instituțiuni de alcătuire și redactare juridică a legislațiunii noastre, și de revizuire a Codurilor.

Îată ce spune d. C. Hamangiu în această „prefață”:

„*Faires des lois, est la plus haute fonction sociale. S'il faut des hommes spéciaux pour appliquer les lois et les enseigner, à plus forte raison en faut-il pour les préparer.*”

Laurent, p. XXXI.

„Consiliul legislativ permanent” despre a cărui înființare vorbește art. 130 din actuala Constituție este astăzi la ordinea zilei. De aceia bine a făcut harnicul magistrat, d-l. Virgil Gabrielescu, de a scris lucrarea de față, care este cel mai complex și mai lu-

minos studiu ce s'a publicat la noi până acum asupra acestei cestiuni de plină actualitate.

În adevăr, atât guvernele cât și jurisții noștri, în general — profesori universitari, magistrați și avocați, parlamentari chiar, au cerut înființarea acestui organ de control, coordonare și redactare juridică a legislațiunii noastre.

Trăim de mai bine de o jumătate de secol sub regimul parlamentar, făuritorul legislațiunii noastre actuale. Fără a face critica activității legislative a parlamentelor noastre, nu e mai puțin adevărat însă, că fie din cauza mediocrității culturale sub care se prezintă mai toate parlamentele, nu numai dela noi, ci de pretutindeni aproape, opera lor legislativă, — enormă, variată și de multe ori inaplicabilă și inutilă, — nu are unitatea, legătura, claritatea și temelia sa juridică necesară. Căci, o legislațiune de specialitate tehnică chiar, trebuie să aibă la baza ei principiile științei dreptului, fără de care ea nu poate să aibă viață.

Este adevărat că o lege este rezultanta vieții naționale a unui popor, precum și a nevoilor sociale și economice ce se resimt într'un moment dat. Parlamentul și guvernele, ca reprezentanți firești și legali ai acestor nevoi colective ale unei țări sunt dela sine indicați cu inițiativa și alcătuirea legilor. Dar aici intervine cestiunea atât de delicată a majorității non-valorilor ce abundă în mod fatal în sistemul sufragiilor noastre electorale. În adevăr, nicăire ca în adunările legiuitoare dela noi, cași de aiurea, „cultul incompetenței” despre care bunul și marele Emile Faguet ne vorbește cu atâta plastică elocvență, nu este mai în floare și mai bine reprezentat. De aci, nevoia unui organ, unei instituțiuni constituționale, competentă și anume pregătită, compusă din juristi de valoare, adânci și experimentați cunosători ai doctrinei și jurisprudenței, care să aibă în sarcina sa, dacă nu în mod exclusiv alcătuirea integrală a tuturor legilor și regulamentelor noastre, cel puțin analizarea, controlul, corijarea și redactarea juridică și unitară a tuturor legilor propuse de guvern, eșite din inițiativa parlamentară, sau alcătuite de specialiști tehnici sau funcționari superiori din ministere. Natural că nimeni nu se gândește să impiețeze sau să știrbească câtuși de puțin rolul și atribuțiunile parlamentului, precum și completa sa libertate de legiferare, de fapt guvernul și parlamentul fiind

singurii inițiatori ai legilor. În ultimă analiză, parlamentul va fi acela care va face cele din urmă modificări, aprobând și votând o lege, sau făcând-o să cadă, în cazul când ea nu ar fi în concordanță cu vederile sau credințele sale politice, sociale sau economice. Ultimul cuvânt va fi prin urmare al său. Nevoia superioară, însă, a unei bune și trainice legislațiuni, este ca ea să fie examinată, coordonată și redactată de juristi de valoare, de o instituțiune compusă anume din oameni de drept experimentați și de o cultură superioară doctrinară și jurisprudențială, care să îmbrace o propunere sau inițiativă parlamentară sau chiar guvernamentală, în forma și fondul juridic absolut necesar unei legislațiuni sănătoase și viabile. Mai ales armonia și unitatea legislativă, nu se poate obține decât prin mijlocirea unei astfel de instituțiuni.

Căci, de ce am ascunde adevărul? Trăim într-o adevărată anarhie legislativă. Parlamentele ca și guvernele, se întrec care mai de care, de a propune și a vota legi peste legi, fără o pregătire serioasă, fără o trebuință imperios cerută, cu lungimi inutile și articole de prisos, și fără a se îngriji să cunoască cel puțin legislația anterioară, similară legii propuse. De aci: modificări și modificări la modificări, reveniri, contradicții, confuzuni, lipsă de unitate și abrogări implicite fără a fi precizate în nouile legi, un adevărat haos legislativ, în care judecătorii cari le aplică, sau comentatorii cari vor să le explice, se pierd sau să rătăcesc ca într'un labirint. Sute și mii de legi, regulamente, decrete, decrete-legi, au complicat și complică mereu aplicarea rațională a întregului nostru material legislativ, îngreunând din an în an cercetarea și utilizarea lui. Și cu toții cunoaștem lipsa de interes și atențiune a parlamentarilor, ca și repezițiunea și graba cu care se pregătesc, se discută și se votează legile cele mai importante, așa că parlamentul devine adeseori o adevărată fabrică de legi, confuz redactate și lipsite de unitate și trainicie.

Răul ce decurge de aci este imens. Nimeni nu mai poate cunoaște legile care-l guvernează, deși toți sunt obligați, sau cel puțin presupuși a cunoaște legile. Urmează de aci o întreagă dezorientare și nesiguranță în mintea acelor pentru cari aceste legi au fost făcute și care ating de aproape interesele lor cele mai importante.

Se știe, de altfel, că o bună și dreaptă legiferare, are de efect nu numai încrederea publicului nostru

în legile ce-l guvernează, dar și încrederea străinătății în afacerile, întreprinderile și legăturile ce au cu noi, ridicând astfel creditul și prestigiul moral al țarei.

Necesitatea creării unui Consiliu legislativ permanent, în condițiunile arătate mai sus, este deci evidentă.

Dar, în afară de rolul său de „lege ferenda“, acestui Consiliu legislativ i-ar mai cădea în sarcină revizuirea și modificarea Codurilor noastre, și mai ales unificarea și coordonarea întregului și imensului material legislativ din trecut. Modernizarea Codurilor noastre, aducerea lor în curent cu modificările importante făcute în ultimul timp, codurilor similare din Franța, Germania, Elveția și Brazilia, precum și armonizarea, corijarea și reducerea numerosului material legislativ votat din 1866 până azi, eliminarea legilor și regulamentelor inutile sau inaplicabile, implicit abrogate prin alte legi, precum și coordonarea unitară și redactarea juridică ce trebuie dată materialului trebuitor rămas, urmate de codificarea sistematică și ușor de mănuit a tuturor legilor și regulamentelor noastre, iată încă o sarcină, și nu din cele mai ușoare, a acestui organ de armonizare, coordonare și revizuire a întregului nostru material legislativ.

Mai ales astăzi, când România s'a mărit prin alipirea țărilor surori, opera legislativă de elaborat este cu atât mai mare și mai importantă, cu cât unificarea legislației teritoriilor alipite, impune o muncă metodică și competentă de contopire a tuturor legilor noastre, cu legiurile existente în aceste teritorii.

Lucrarea d-lui Virgil Gabrielescu, atât de bine și de luminos scrisă, ne dă o iconă complectă a discuțiilor și proiectelor ce s'au făcut până acum asupra înființării Consiliului legislativ permanent. Numerosul material adunat de d-sa și analizat cu atâta competență, aduce o clară și vie lumină asupra acestei importante chestiuni, servind de călăuză aceluia cari vor hotărî crearea acestei folositoare instituțiuni, prevăzută încă dela 1866 de legiuitorul nostru constituant.

C. Hamangiu.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

Secția II.

Audiența de la 15 Martie 1922

Președenția D-lui Oscar N. Niculescu, președinte

William Funel cu Soc. Internațională Română

PROMULGAREA LEGILOR.—PUBLICAREA LOR ÎN MONITORUL OFICIAL.—DIN CE MOMENT ÎNTRĂ ÎN VIGILANȚĂ.—ART. 126 DIN CONSTITUȚIE. RETROACTIVITATEA LEGILOR.—LEGI DE PROCEDURĂ.—ART. 1 C. CIVIL. CONSTATĂRI.—CÂND NAȘTE ACEST DREPT.—EXECUTAREA HOTĂRĂȘILOR.—ART. 43 ȘI 77 DIN LEGEA DE CONSOLIDARE DIN 1913. CONCESIUNI PETROLIFERE.—CONSOLIDARE.—EXECUTAREA HOTĂRĂȘILOR.—ULTIMUL ACT. DE PROCEDURĂ.—ART. 403 PR. CIVILĂ ȘI 43 DIN LEGEA DE CONSOLIDARE DIN 1913.

1. În lipsa unei dispozițiuni speciale, o lege

intră în vigoare în toată întinderea țării din momentul publicării ei în *Monitorul Oficial*, iar nu din momentul când această publicațiune ajunge la diferite puncte ale țării.

2. Legile de procedură având putere retroactivă, se aplică imediat actelor ce se fac după intrarea lor în vigoare, chiar când ele derivă din fapte juridice anterioare, nimeni neputând avea un drept câștigat în privința formelor pe care legiuitorul le edictează într'un interes de ordine publică.

3. Dreptul de a cere reformarea unei hotărâri sau de a contesta o executare nu ia naștere de cât din momentul pronunțării acelei hotărâri sau executării ei.

Prin urmare, drepturile derivând din executarea unei hotărâri de consolidare, obținută anterior legii din 8 Iunie 1913, sunt cărmuite de această lege dacă ea era în vigoare în momentul executării.

4. Încheierea Tribunalului constatând îndeplinirea ultimului act de procedură, făcută conform art. 403 pr. civilă, nu poate împiedica în materie de consolidări petrolifere facerea contestației, dacă procesul-verbal de executare nu a fost publicat în conformitate cu dispozițiunile art. 43 din legea consolidărilor petrolifere din 8 Iunie, 1913.

No. 69.—Casată, în urma recursului făcut de William I. Funell decizia No. 204/921 a Curții de Apel București s. I., în proces cu Societatea Internațională Română.

S'a citit raportul făcut în cauză de D-l Consilier St. Urițaeanu. S'au ascultat : D-l avocat N. Florian în dezvoltarea motivelor de casare și d-l avocat P. Alexandrache în combateri.

Curtea deliberând,

Având în vedere recursul făcut de William Funell personal și ca procurator al D-lor I. Bedițeanu și Tache Ilescu împotriva deciziei Curții de apel din București secția I. No. 204 din 2 Noembrie 1921 ;

Asupra motivului de casare :

„Violară art. 42, 43, 44, 45, 47, 77 din legea actuală de consolidare, greșită aplicațiune a art. 403 din proc. civ., și a art. 7 din vechea lege de consolidare, exces de putere, eroare grosieră de fapt și nemotivare“.

Având în vedere că Societatea Internațională Română obținând în 1908 hotărârea No. 34 a Comisiunii de consolidare a județului Prahova, a cerut și obținut la 4 Iulie 1913 dela Primul-Președinte al Tribunalului Prahova ordinul de executare a acestei hotărâri. Executarea s'a efectuat în comuna Scorțeni din județul Prahova în ziua de 8 Iulie 1913, când a apărut în „Monitorul Oficial“ legea actuală de consolidare. La 18 Iulie 1913 se încheie de Tribunal jurnalul constatând că s'a efectuat ultimul act al executării, fără a se fi publicat în „Monitorul Oficial“ procesul-verbal de executare potrivit art. 43 din noua lege. La 28 Februarie 1921, Funell face contestațiune împotriva procesului-verbal de punere în po-

sesiune ; contestațiunea este respinsă de Tribunalul Prahova și hotărârea dată astfel este confirmată de Curtea de Apel din București prin decizia atacată cu recursul de față.

Având în vedere că sentința Tribunalului, a cărei motivare a fost adoptată de Curtea de Apel, respinge contestațiunea ca inadmisibilă pentru că legea consolidărilor din 1904 nu admitea calea contestațiunii și ca tardivă pentru că în orice caz este introdusă în urma alcătuirii jurnalului Tribunalului care constată încheierea ultimului act de executare. Tribunalul mai susține că executarea urmează a fi privită ca încheiată sub legea veche, deoarece legea nouă fiind publicată în București la 8 Iulie 1913, nu putea ajunge în aceeași zi la cunoștința portărelui, care executa hotărârea de consolidare la Scorțeni, și deci nu avea atunci puterea obligatorie în aceea localitate. În consecință, executarea și toate actele efectuate pe baza ei sunt cărmuite de legea veche.

Având în vedere că prin motivul de casare invocat, recurentul susține că contestațiunea sa este admisibilă pentru că legea actuală de consolidări prevede calea contestațiunii la executare și că această lege urma să fie apliată în cauză, fiind obligatorie din momentul publicării sale, care a avut loc în ziua executării ; în al doilea rând arată că contestațiunea nu este tardivă pentru că cu ocaziunea constatării îndeplinirii ultimului act de executare nu s'au îndeplinit dispozițiunile art. 43 din legea actuală.

Că, dat fiind că executarea s'a efectuat în comuna Scorțeni (Prahova) în ziua când legea actuală a apărut în „Monitorul Oficial“, urmează a se determina întâi din ce moment legea a intrat în vigoare.

Considerând că, în lipsă de dispozițiuni speciale, o lege intră în vigoare în toată întinderea țării din momentul publicării sale în „Monitorul Oficial“, iar nu din momentul când această publicațiune ajunge la diferitele puncte ale țării ; că aceasta rezultă prin a contrario din dispozițiunile art. 126 din Constituțiune care stabilește că legea nu are putere de cât după ce s'a publicat, precum și din faptul că la elaborarea codului civil român s'a eliminat aliniatul II din art. 1 al codului civil francez, după care legile vor fi executorii pe fiecare parte a teritoriului când promulgarea lor va putea fi cunoscută acolo. O interpretare conformă cu textul francez eliminat ar avea de rezultat o incertitudine complectă asupra momentului punerii în aplicare a unei legi, moment care ar rămâne să fie determinat pentru fiecare localitate în parte de aprecierea diferitelor instanțe judecătorești.

Că, prin urmare, o lege urmează a produce efectul executoriu în toată întinderea țării din momentul publicării ei în „Monitorul Oficial“.

Că dar, în speță, legea actuală a consolidărilor pe-

trolifere era în vigoare în momentul executării nu numai la București unde domiciliu intimata dar și la Scorțeni.

Că, de altminterlea, ea nu modifica dispozițiunile legii anterioare cu privire la executarea la fața locului a hotărârilor de consolidare.

Considerând că fiind stabilit că legea nouă era în vigoare în momentul executării, rămâne a se determina efectul acestei situațiuni și anume dacă calea contestațiunei la executare prevăzută de art. 43 și 44 este deschisă contra executării hotărârilor pronunțate sub imperiul legii anterioare atunci când această executare este efectuată sub legea nouă.

Considerând că, în principiu, orice lege de procedură are putere retroactivă în sensul că se aplică imediat actelor ce se face după intrarea ei în vigoare, chiar când ele derivă din fapte juridice anterioare, nimeni neputând avea un drept câștigat în privința formelor pe care legiuitorul le edictează într'un interes de ordine publică.

Că, de altminterlea, dreptul de a ataca un act și a cere reformarea lui nu ia naștere și nu intră în patrimoniul celui ce este îndrituit de a uza de această cale decât din momentul săvârșirii actului.

Că, prin urmare, dreptul de a cere reformarea unei hotărâri sau de a contesta o executare nu ia naștere decât din momentul pronunțării acelei hotărâri sau executării ei.

Considerând că, în asemenea condițiuni, drepturile derivând din executarea unei hotărâri de consolidare sunt cărmuite de legea în vigoare în momentul executării ei, adică în speță legea actuală din 1913.

Că, art. 77 din lege nu derogă dela principiul de mai sus decât cu privire la judecata cererilor de consolidare și această derogățiune fiind ca toate excepțiunile de strictă interpretare, nu poate fi întinsă și la executarea hotărârilor.

Având în vedere că, în cazul de față, executarea fiind efectuată sub imperiul legii nouă, calea contestațiunei era deschisă celor vătămați prin executare.

Că, procesul-verbal de executare nefiind publicat în conformitate cu dispozițiunile art. 43 din legea actuală, termenul de 10 zile dela publicare prevăzut de acest text pentru facerea contestațiunilor nu a început să curgă; că, încheerea Tribunalului constatând îndeplinirea ultimului act de executare nu poate împiedica în mod valabil facerea unei contestațiuni ulterioare, de care este efectuată fără a se fi ținut seamă de dispozițiunile art. 43.

Considerând că instanța de fond declarând în asemenea împrejurări contestațiunea inadmisibilă și tardivă, a violat art. 43—46 din legea de consolidări din 1913 și că deciziunea urmează a fi casată.

Pentru aceste motive, casează.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

Secția I-a

Audiența de la 1 Februarie 1922

Președenția D-lui P. Hagtopol, prim-președinte

Maria Krupenschi cu Consiliul de familie al minorilor
Pulcheria Doiciu

TUTELA LEGALĂ.— MUMA SUPRAVIEȚUITOARE.— RECĂSĂTORIEREA EI ÎNAINTE DE A DECEDA FOSTUL EI SOT.— DACĂ ATRAGE PERDEREA DREPTULUI DE TUTELĂ LEGALĂ.— ART. 344 C. CIVIL.

CONSILIU DE FAMILIE.— DIVERGENȚĂ ÎNTRE MAJORITATE ȘI MINORITATE DREPTUL INSTANTELOR JUDECĂTOREȘTI DE A STATUA.— ART. 367 ȘI 638 PR. CIVILĂ.

TUTELA.— ÎNSCRIȚIA IPOTECARĂ ASUPRA AVEBERI TUTORULUI.— DACĂ POATE FI ÎNLOCUITĂ PRIN O GARANȚIE ÎN NUMERAR SAU OFERITĂ DE O TERȚĂ PERSOANĂ.— ART. 1762 ȘI URM. C. CIVIL.

1. Muma supraviețuitoare, chiar dacă în momentul încetării din viață a fostului ei soț se află recăsătorită, nu poate fi decăzută din calitatea și dreptul de tutoare legală ce i revine potrivit art. 344 C. civil.

2. Potrivit art. 367 C. civil și 638 Pr. civilă, în materie de tutelă, în toate cazurile când se cere părerea consiliului de familie, autoritățile judecătorești având îndatorire a supraveghea administrațiunea tutelei și chiar a se substitui consiliului de familie, făcând în locul acestuia ceace se neglijează spre paguba minorilor, urmează că în caz de diferent născut între majoritatea și minoritatea consiliului de familie, Tribunalul poate statua și încuviința măsura pe care o va aprecia ca necesară în interesul minorilor.

3. Dacă dispozițiunile art. 1762, 1769 și 1765 C. civil prevăd că consiliul de familie să fixeze suma până la concurența căreia trebuie să se ia inscripțiune ipotecară asupra imobilului tutorului, de aci nu rezultă că atunci când tutorul nu are nici un imobil, legiuitorul ar fi înțeles să refuze a se primi o garanție de o altă natură sau oferită de un al treilea în numerar, sau într'o inscripțiune ipotecară.

No. 12. — Admis apelul făcut de Maria Krupenschi, Const. Krupenschi și alții contra sentinței Trib. Covurlui No. 30 din 24 Mai 1918.

S'au ascultat din partea apelantei D-nii avocați P. Sion și B. Cernea.

Curtea,

Asupra apelului d-nei Maria Krupenschi, Const. Krupenschi, Const. Miclescu și Căp. Nic. Krupenschi făcută în contra sentinței civile cu No. 30 din 24 Mai 1918 a Trib. Covurlui secția II-a, prin care s'a respins cererea de a se anula încheerea majorității consiliului de familie al minorei Pulcheria Doiciu, din 10 Februarie 1918, prin care au ales tutore pe d. Comandor D. Coandă.

Având în vedere că din desbaterile urmate în instanță, actele prezentate, cum și din concluziunile scrise depuse de părți se constată că murind AnTON Doiciu în Ianuarie 1918 a rămas pe urma sa

o singură copilă Pulcheria Doiciu, din primă căsătorie cu d-na Maria Krupenski, născută Prăjescu.

Că D-na Maria Krupenski s'a divorțat la 1908 de def. Anton Doiciu primul său soț și s'a recăsătorit la 1909 cu cel de al doilea soț, Nicu Krupenski.

Că d-na Maria Krupenski pretinzând că tutela i revine de la lege, că ea are tutela legală asupra copilei sale minoare și cum era căsătorită cu Nic. Krupenski, consilier de familie trebuia să fie chemat să se pronunțe dacă i lasă sau nu această tutelă potrivit art. 347 c. civ., a cerut convocarea consiliului de familie ca să se pronunțe dacă i lasă tutela și în acelaș timp a făcut cerere d-lui Președinte al Trib. Covurlui ca pe cale de ordonanță de referenț să i se încredințeze copila.

Consiliu de familie, întrunit și deliberând asupra cererei d-nei Maria Krupenski, în majoritate de 4, rudele despre tată, contra 3, rude despre mamă, au hotărât să nu lase tutela mamei, numind ca tutore pe d-l Comandor I. Coandă, iar primul președinte al Trib. Covurlui prin ordonanța sa cu No. 330 din 26 Ian. 1918 a admis cererea mamei și a ordonat să i se încredințeze copila, care se deținea de frații def. Anton Doiciu, care ordonanță s'a și executat prin parchetul Trib. Covurlui, încredințându-se copila mamei care și astăzi se găsește sub îngrijirea și creșterea sa.

Că d-na Maria Krupenski precum și minoritatea consiliului de familie, d-nii Const. Krupenski, Căp. Nic. Krupenski și Const. Niculescu, au făcut cerere pe cale principală la Trib. Covurlui, contra încheierii majorității consiliului de familie care nu lasă tutela mamei și numește tutore pe d-l Comandor I. Coandă, cerând pe baza art. 638 pr. civ., 344 și 347 cod. civ. anularea acestei deliberațiuni a consiliului de familie, ce a fost respinsă prin sentința cu No. 30-918 și confirmată prin decizia cu No. 21-918 a Curței de Apel S. I-a, dar în urma recursului ce au făcut contra acestei decizii, înalta Curte de Casație s. II-a prin decizia sa cu No. 93 din 7 Noembrie 1919 a casat această decizie, trimetând afacerea în judecata Curței de Apel din București și care acum este dedusă judecății.

Având în vedere că reclamanta Maria Krupenski, Const. Krupenski, Căp. Nic. Krupenski și Const. Miclescu cer prin acțiunea lor, așa cum a fost dezvoltată în instanța de apel, anularea încheierii consiliului de familie al minorei Pulcheria Doiciu, din 10 Februarie 1918, și menținerea d-nei Maria Krupenski în tutela sa legală având ca tutore pe soțul ei d-l Nicu Krupenski, iar în sprijinirea acțiunii invocă :

a) Că tutela revine potrivit art. 344 c. civ. de drept

mamei de și se găsea în momentul deschiderii tutellei divorțată și necăsătorită.

b) Că toate deliberările consiliului de familie pe baza art. 638 pr. civ. pot fi atacate înaintea Tribunalului.

c) Că legiuitorul pentru garantarea administrațiunii tutellei instituind ipoteca legală, nu a înțeles să refuze tutorelui posibilitatea dărei altor garanții când nu are avere imobiliară.

Având în vedere susținerile părților rezumate și prin concluziuni scrise atașate la dosarul cauzei.

Având în vedere că legiuitorul preocupat de interesul minorilor, a deferit tutela mai întâi aceluia care este natural să aibă afecțiune de dânsii și numai în lipsa lor deferă aceluia care sunt presupuși a avea afecțiune de ei.

Că, printre cei dintâi chemați, indică pe tatăl și pe mama supraviețuitoare pe care i investeste cu tutela de drept și fără asentimentul lor, cu rezerva ca ei să fie înlăturați în cazurile și cu formele prevăzute de lege, iar în ce privește pe cei cari sunt numai presupuși a avea afecțiune pentru orfanii rămași fără tată și mamă, legiuitorul s'a referit la recomandăția părintelui supraviețuitor; că, în lipsă de un asemenea tutore astfel desemnat de părintele supraviețuitor, legiuitorul a însărcinat pe consiliul de familie să aleagă un tutore dintre celelalte rude, sau dintre amicii părinților, așa că nu este loc la tutelă dativă decât în cazul că mama supraviețuitoare renunță la tutelă sau este eliminată pentru greșeli prevăzute de lege.

Având în vedere că dacă acestea sunt considerațiunile legii, și aceasta fiind ordinea prevăzută de legiuitorul, este cert că prin încetarea din viață a lui Anton Doiciu, tutela în plenitudinea ei, educația minorei și administrația averii ei trece asupra mamei d-na Maria Krupenski.

Având în vedere că deși D-na Maria Krupenski era căsătorită în momentul când a încetat din viață fostul său soț, totuși nu poate fi decăzută din acest drept întrucât în momentul contractării celei de a doua căsătorii, dânsa nu putea consulta consiliul de familie, că nefiind deci în situațiunea unei mame tutrice legală, la data contractării celei de a doua căsătorii, și că ceva mai mult nici nu exista vre-o justificare ca legiuitorul să-i creeze vre-o decădere, prin această modificare survenită de starea civilă a soției, dragostea de mamă rămânând aceiași în toate situațiunile.

Având în vedere că dacă mama supraviețuitoare este investită cu tutelă de drept, câtă a se cerceta dacă majoritatea consiliului de familie avea juste motive de a i ridica tutela și a încredința unei rude prin alianță, unchi al minorei.

Având în vedere că din actele prezentate, cum și din complexul depozițiilor tuturilor martorilor, Curtea constată și face convingerea că dragostea și devotamentul mamei în tot intervalul de timp de la părăsirea domiciliului conjugal și până astăzi către fiica sa a fost nețărmurit.

Că deasemenea onorabilitatea celui de al doilea soț, sau ca administrator al averii soției sale nu lasă nimic de dorit, astfel în ce privește pe d-na M. Krupenski, că și au lăsat copila la plecare și are explicația în faptul părăsirii orașului grăbită de circumstanțele de pe acele vremuri cunoscute și a pericolului ce s'ar fi riscat cu sănătatea copilei pe timpul călătoriei, iar în ce privește pe Nic. Krupenski, faptul împrumutului Herșcovici și a vânzării pădurii și au explicația în rațiunea pentru care au fost făcute și sunt justificate îndeajuns modul de întrebuintare a banilor, că în lipsă de vre'o dovadă temeinică care să legitimeze îndepărtarea acestei tutele legale, tutela urma a se lăsa mamei și celui de al doilea soț.

Având în vedere că din lucrările pregătitoare a disp. art. 638 pr. civ. ținând seamă de scopul urmărit de legiuitor pentru garantarea intereselor minorilor și de generalitatea termenilor întrebuintați, această dispoziție a legii, în toate cazurile când se cere părerea consiliului de familie, rezultă că în materie de tutelă autoritățile judecătorești sunt îndreptățite și datorate a priveghia administrațiunea averii minorilor, depunerea compturilor și chiar a se substitui consiliului de familie, făcând în locul lor ceea ce ele neglijează spre paguba minorilor.

Având în vedere că deși disp. art. 638 pr. civ. se găsește înserise în proc. civ. și că textele ei regulează exercițiul dreptului, însă dacă aceasta este adevărat în principiu, totuși foarte adeseori sunt prevăzute cazuri când texte de lege crează drepturi și prevăd și calea de urmat pentru exercițiul acestui drept.

Având în vedere că odată ce este constant că Tribunalul și Curtea au dreptul să statueze asupra diferendului născut între minoritate și majoritatea consiliului și întrucât în avizul majorității nu se arată nici o considerațiune care să justifice îndepărtarea tutulei legale

Că, din contră, din actele prezentate reese că actualul tutore nu el administrează ci a dat însărcinare altor persoane, astfel că Curtea în lipsa unei dovezi de superioritatea actualei tutule, găsește că fără just motiv d-na Maria Krupenski și soțul său au fost îndepărtați.

Având în vedere că dacă disp. art. 1762, 1769 și 1765 c. civ., prevăd că consiliul de familie să fixeze suma până la concurența căreia trebuia să se ia inscripțiune ipotecară asupra imobilului tutorelui și dispune

că inscripțiunea să se ceară de însușitorul sau de un anumit membru al consiliului de familie delegat de consiliu în acest scop, de aci nu rezultă că atunci când tutorele nu are nici un imobil, legiuitorul a înțeles să refuze de a se primi o garanție de o altă natură sau oferită de un al treilea în numerar sau într'o inscripțiune ipotecară, căci preocuparea sa a fost ca prin aceasta să se ia măsuri de a garanta înstrăinarea sau sustragerea averii administrate a minorilor, ori fie prin luarea inscripțiunii ipotecare asupra unui imobil al altei persoane sau depunerea unei sume de bani în numerar, scopul legii este atins.

Având în vedere că din momentul ce d-na Maria Krupenski a oferit o garanție pentru soțul său Krupenski, asupra moșiei sale Podoleni, ea este admisibilă și prin aceasta interesele sunt păzite.

Pentru aceste motive, admite apelul.

Semnati, P. Hagiopol, I. Manu, N. Ioanid.

Opiniune osebită

Având în vedere apelul făcut de Maria Krupenski, Const. Krupenski, Const. Miculescu și Căp. Nic. Krupenski, în contra sentinței civile a Trib. Covurlui, s. II-a, No. 30 - 918, prin care se respinge acțiunea în anularea încheierii consiliului de familie de alegerea ca tutor a Comandorului Ion Coandă, al minoarei Pulcherie Doiciu.

Având în vedere că Maria Krupenski în calitate de mamă a minorei sale fiice, Pulcheria Doiciu, și Const. Krupenski, Const. Miculescu și d-na Boteanu ca membrii în consiliul de familie, cer prin acțiunea pornită la Trib. Covurlui, să anuleze încheierea consiliului de familie din 10 Februarie 1918, prin care în majoritate a dat tutela Comandorului Ioan Coandă, iar nu mamei recăsătorite, Maria Krupenski.

Având în vedere că consiliul de familie compus conform legii de Trib. Covurlui, pentru motive de drept și de fapt arătate în încheierea lui, din 10 Febr. 1918, ținând seamă și de voința ultimă a def. Anton Doiciu, exprimată prin testamentul său, a ales în majoritate de patru contra trei pe Comand. Ion Coandă ca tutor al minorei Pulcheria Doiciu, întrucât a găsit că este în folosul ei pentru administrarea unei imense averi, lăsată de părintele său, Anton Doiciu, cu toate că muma minoarei Maria Krupenski, recăsătorită cu Nic. Krupenski, pretindea împrună cu soțul său această tutelă.

Având în vedere că cestiunea de drept, adusă de părți în discuțiune, este, dacă tutela mamei care se recăsătorește este legală sau dativă și dacă încheierea consiliului de familie referitoare la alegerea tutorelui poate fi cenzurată de instanțele judecătorești.

Având în vedere că din complexul disp. care guvernează materia tutulei art. 344, 347, 350, 351 c. civ. re-

ese că mama recăsătorită nu mai ține dreptul său de tutoare de la lege, ci dela consiliul de familie, că nu mai este scutită de socoteți, că tutela sa este strâns legată de tutela soțului de al doilea, care indiscutabil este dativă.

Că dat fiind caracterul unitar al tutelei și tutela mamei neputând avea o existență de sine stătătoare, căci fie că soțul de al doilea nu primește, fie că nu intrunește condițiunile de a fi cotutor, nici mama nu poate fi tutrice, deci tutela ei are acelaș caracter ca tutela soțului, se transformă din legală în dativă, este dativă.

Având în vedere că dacă pentru mama tutrice, care voește a trece în a doua căsătorie se impune ca pentru a putea să-și păstreze tutela în conf. art. 347 c. civ., să convoace consiliul de familie ca să notărească de se cuvine a i se lăsa tutela, se poate susține cu oarecare temei, că tutela nu încetează de a fi legală cu toate că recunoscut este că ea depinde de voința consiliului de familie.

O asemenea susținere însă pierde din puterea ei în cazul când mama se găsește recăsătorită în momentul deschiderii tutelei, cum este în speță, căci în acest caz dânsa, nu a avut nici odată tutela ci o primește de la consiliul de familie, care i-o dă ca la orice persoană. aleasă din inițiativa și puterea lui suverană, deci este o tutelă dativă.

Că, totuși, întrucât nici un text de lege nu prescrie formele ce avea a îndeplini mama recăsătorită la deschiderea tutelei, pentru a obține tutela, urmează a i se cere îndeplinirea aceluși forme de consultare a consiliului de familie ca și când s'ar găsi necăsătorită, căci și într'un caz și în celalt este aceeaș rațiune și ca consecință acelaș drept pentru mamă de a primi tutela din mâinile consiliului de familie, care are misiunea și dreptul absolut de a hotărâ dacă trebuie sau nu să-i lase ei tutela, după cum va crede că este în folosul minorului.

Că odată ce mama, în conf. cu disp. art. 347 c. civ., are tutela dela consiliul de familie, ca unul ce legea-i conferă un drept suveran de a i-o ridica sau a i-o lăsa după cum găsește că este în folosul minorului, o asemenea tutelă pierde caracterul ei de legală și ca urmare firească devine dativă.

Având în vedere că oricum ar fi considerată tutela mamei recăsătorită, de legală sau dativă, este de văzut dacă încheierea consiliului de familie prin care s'a făcut alegerea de tutor, în speță, a Comandorului Ion Coandă, se poate ataca fie pe calea apelului în contra sentinței de omologare a Trib. fie pe calea acțiunii principale.

Având în vedere că este de principiu că o măsură a oricărei autorități legal scutită de motivare este în

afară de orice control și devine de îndată executorie, căci scutirea de motive-i imprimă un caracter de definitivitate.

Având în vedere că în conf. cu disp. art. 356 și urm. c. civ. Tribunalul în urma cererii rudelor minorului sau oricărei persoane interesate, ori din oficiu, este dator a compune consiliul de familie, după alegerea sa din persoanele arătate în art. 357, 359 și 360 c. civ. și odată format a procedea la convocarea lui.

Că, după disp. art. 355, 347 c. civ. combinate cu art. 388 și 1763 c. civ. consiliul de familie are dreptul de a alege tutor, când este vorba de tutela mamei care se recăsătorește, fără a-și motiva hotărârea sa.

Că, această putere absolută a tribunalului de a compune consiliului de familie și al consiliului de familie de a alege pe tutor, se bazează pe presupunția că judecătorii primei instanțe sunt mai în măsură a cunoaște persoanele care sunt a compune consiliul și pe afecțiunea ce leagă pe membrii consiliului, de minor, și dar vor alege tutor pe acea persoană, care va fi cea mai indicată a răspunde intereselor lui.

Că, legiuitorul n'are dorința de a garanta interesele minorului și de a înlătura neliniștea ce s'ar arunca în sânul familiei printr'un amestec de atribuțiuni a determinat sfera de activitate a consiliului de familie și a limitat controlul instanțelor judecătorești prin disp. de lege, lăsând alegerea tutorelui în răspunderea necontrolată a consiliului de familie ca un atribut al unei puteri discreționale.

Că, în încheierea consiliului de familie, singurul apreciator al împrejurărilor de fapt în legătură cu interesul minorului, când este în joc rânduirea unui tutor nefiind supusă omologării Tribunalului, deci nici apelului la Curte, ca consecință nu poate fi adusă în cercetarea acestor instanțe pe nici o cale.

Că, disp. art. 638 pr. c. civ., care sunt o reproducere textuală a art. 383 c. pr. fr. nu pot motiva exercițiul unei acțiuni decât când sunt de cercetat acte de administrațiune ale tutorelui, iar nu de alegerea lui, căci a recunoaște o asemenea cale de atac, este a recunoaște Tribunalului afară de cazul unic prevăzut de art. 367 c. civ. cum și Curții de Apel, dreptul fie de a dizolva Consiliul de familie când nu ar voi să țină seamă de hotărârea lor, reelegând pe acelaș tutor, fie de a se substitui consiliului și a alege tutor, ceiace nu au cădere legală a o face, dreptul lor fiind de a destitui pe tutor pentru fapte de rea administrațiune, dar în speță nu aceasta se cere prin acțiunea apelanților.

Că, încă pentru motivele de fapt din încheierea consiliului de familie cu data de 10 Februarie 1918 și din sentința tribunalului apelată, bine și în folosul minorei Pulcheria Doiciu s'a făcut alegerea de tu-

tor în persoana Comand. Ion Coandă.

Că, astfel, din toate punctele de vedere apelul făcut de Maria Krupenski, Căpitan Nic. Krupenski, Const. Krupenski și Const. Miclescu este neîntemeiat.

Pentru aceste motive, sunt de părere a se respinge apelul făcut de Maria Krupenski, Căp. Nic. Krupenski, Const. Krupenski, și Const. Miclescu în contra sentinței civile No. 39-918 a trib. Covurlui s. II-a

Semnat **I. Dimancea**

Judecătoria Ocolului București Rural

Audiența de la 8 Iunie 1921

Judecător I. Simionescu

Dumitru Iliescu cu Matilda Poll

INCHIRIERE. — PRELUNGIREA CONTRACTULUI ÎN VIRTUTEA LEGEI. — FIXAREĂ CUANTUMULUI CHIRIEI UNUI IMOBIL CARE NU A FOST ÎNCHIRIAT LA 23 APRILIE 1916. — CINE POATE S'O CEARĂ. — ART. 1 AL. 5 DIN LEGEA DIN 14 APRILIE 1922.

Dispozițiunile art. 1 al. 5 din legea de la 14 Aprilie 1922, potrivit căroră dacă imobilul nu a fost închiriat la data 23 Aprilie 1916, chiria se va calcula și stabili după venitul constatat prin rolurile impozitului funciar din 1916 sau în lipsă după aprecierea justiției, fără însă a fi în nici un caz mai mică de cât chiria care s'a plătit în cursul anului 1921, dă drept numai chiriașilor de a cere ca chiria să se stabilească după aceste norme iar nu și proprietarilor cari nu au dreptul la o asemenea acțiune.

No... Respinsă ca neîntemeiată acțiunea intentată de Dumitru Iliescu înotriva Matildei Poll.

S'au ascultat D-nii avocați G. Cotescu pentru reclamant și I. Negoescu pentru pârât.

Judecata,

Asupra acțiunii intentată de Dumitru Iliescu, proprietar, domiciliat în comuna Militari, județul Ilfov, prin care chiamă în judecată conform legii chiriilor publicată în „Monitorul Oficial“ din 14 Aprilie 1922 pe d-na Matilda Poll, chiriașe, domiciliată în comuna Militari, pentru ca față de dânsa judecata să fixeze conform art. 1 al. 5 chiria ce trebuie să plătească proprietarului pentru imobilul compus din prăvălie, două odăi, bucătărie, șopron etc., situat în str. Principesa Maria 10, comuna Militari, pe motiv că acest imobil nu a fost închiriat la 1916, iar azi după învoială părțile plătește

numai 1200 lei anual fiind închiriat din anul 1918.

Considerând că din mărturisirile ambelor părți făcute în instanță reese că, în adevăr, imobilul n'a fost închiriat în anul 1916 ci locuit de propiretar, care în anul 1918 l'a închiriat d-nei Matilda Poll pe suma de 32 lei lunar, sporind această chirie din an în an până la suma de 1200 lei anual, așa după cum se menționează și în petiția de la dosar.

Considerând în drept că în cazul când un imobil nu a fost închiriat la data de 23 Aprilie 1916 ci ulterior, din economia legii chiriilor din 1922 art. 1 al. 5 partea finală, unde precizându-se că chiria nu poate fi în acest caz mai mică de cât chiria care s'a plătit în cursul anului 1921, ușor se poate vedea că numai chriașul este în drept a cere ca chiria să se calculeze și să se stabilească după venitul imobilului din 1916 sau în lipsă după aprecierea justiției.

Considerând că proprietarul nu poate să aibe dreptul la asemenea acțiune se poate vedea din faptul că a admite contrariul, ar fi ca proprietarul să aibe dreptul a cere majorarea chiriei peste ceea ce s'a convenit între părți, atunci când proprietarul putea să ceară chiria care i se cuvenea fără ca să fie expus a fi redus la vechea chirie din 1916.

Considerând că în aceeași intenție legiuitorul prin dispozițiunile art. 4 din legea chiriilor a abrogat orice dispozițiuni anterioare și contrarii acestei legi și prin urmare și dispozițiunile din decretul-lege din 1920 art. 6 care permitea proprietarului să ceară majorarea de chirie în anumite condițiuni la comisia de arbitrii, azi desființate.

Considerând că, în fapt, în speța de față se constată că chiar în anul 1918 a fost de 32 lei lunar, sporită în 1920 la 60 lei, iar la 1921 de 100 lei lunar, așa că proprietarul avantajos își încasează chiria, în cât nici pe departe nu mai poate fi vorba de majorarea de chirie.

Că astfel fiind, acțiunea de față se găsește neîntemeiată și urmează să fie respinsă,

Având în vedere cererea de cheltueli făcută de pârâtă, judecata apreciind le fixează la suma de două zeci lei.

Pentru aceste motive, respinge.

Semnat, **I Simionescu**